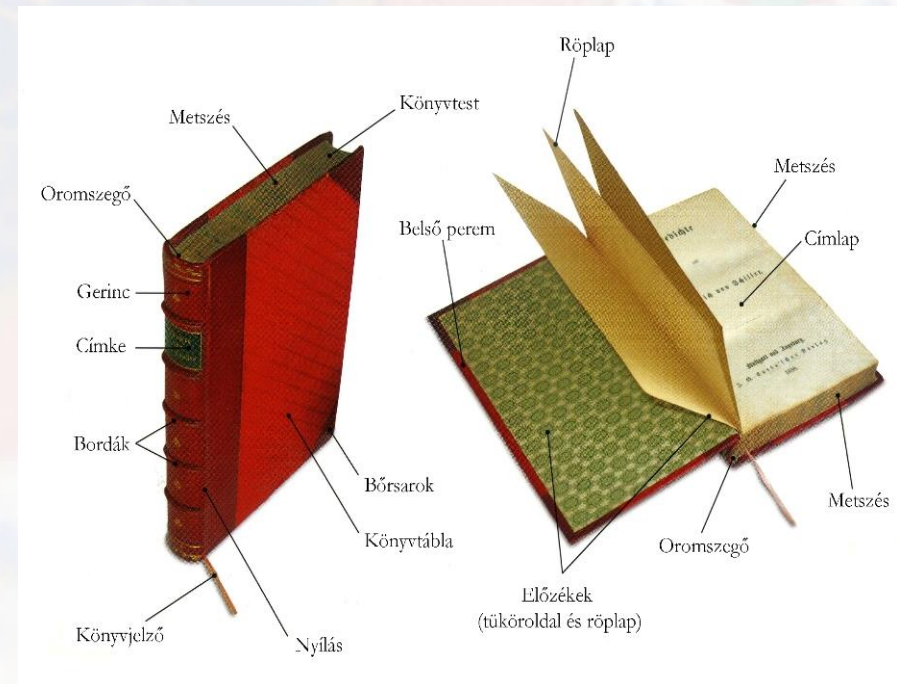
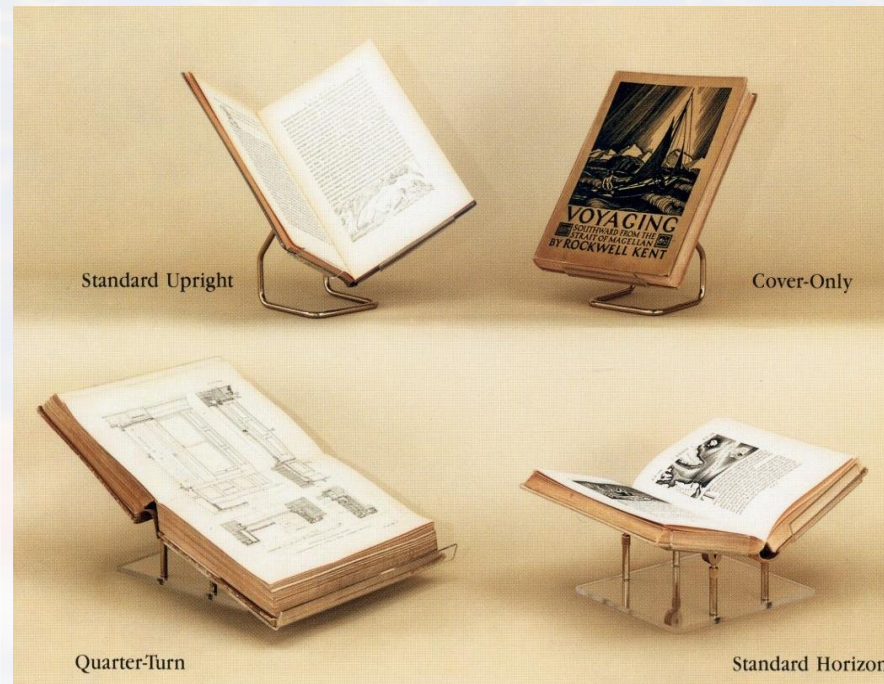

Mit, mivel, hogyan? A munkafolyamatok állományvédelmi szempontú átalakítása a Nemzeti könyvtárban

Horváth Diána 2022.

Állományvédelem

- Az optimális tárolási és kiállítási feltételek ismerete
- A dokumentumokat károsító külső és belső okok ismerete
- A dokumentumokat alkotó anyagok ismerete
- A dokumentumok szerkezetének ismerete

Állományvédelem

Megelőző:

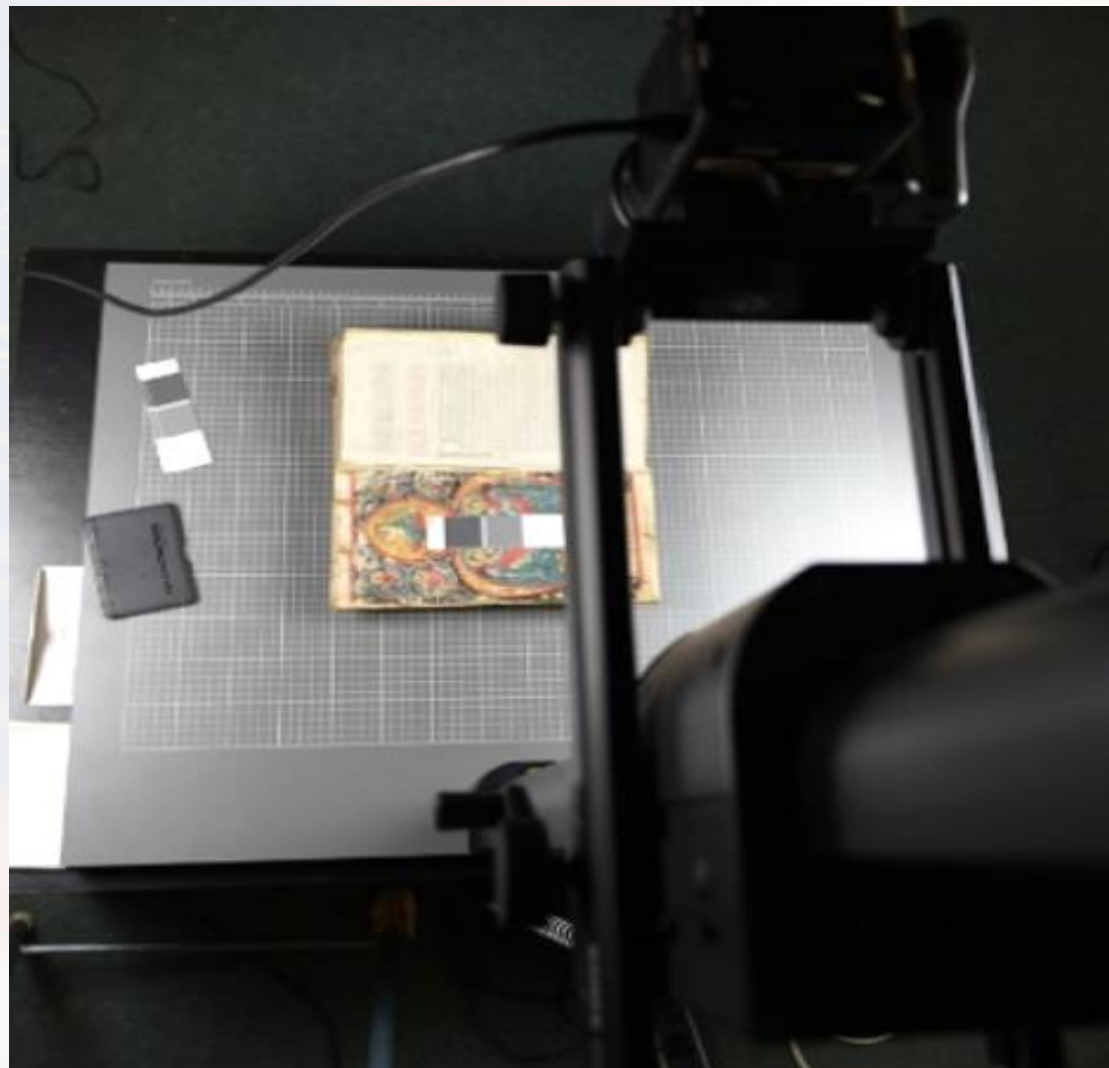
- Munkatársak állományvédelmi ismereteinek bővítése
- Megfelelő környezet
- Megfelelő raktározási, kiállítási feltételek
- Ellenőrzött használat
- Megfelelő tárolóeszközök használata

Helyreállító:

- Szakemberei a restaurátorok
- A dokumentumok károsodását okozó folyamatok megállítása
- A hiányok kiegészítése, a dokumentumok fizikai egységének helyreállítása

Állományvédelem és digitalizálás

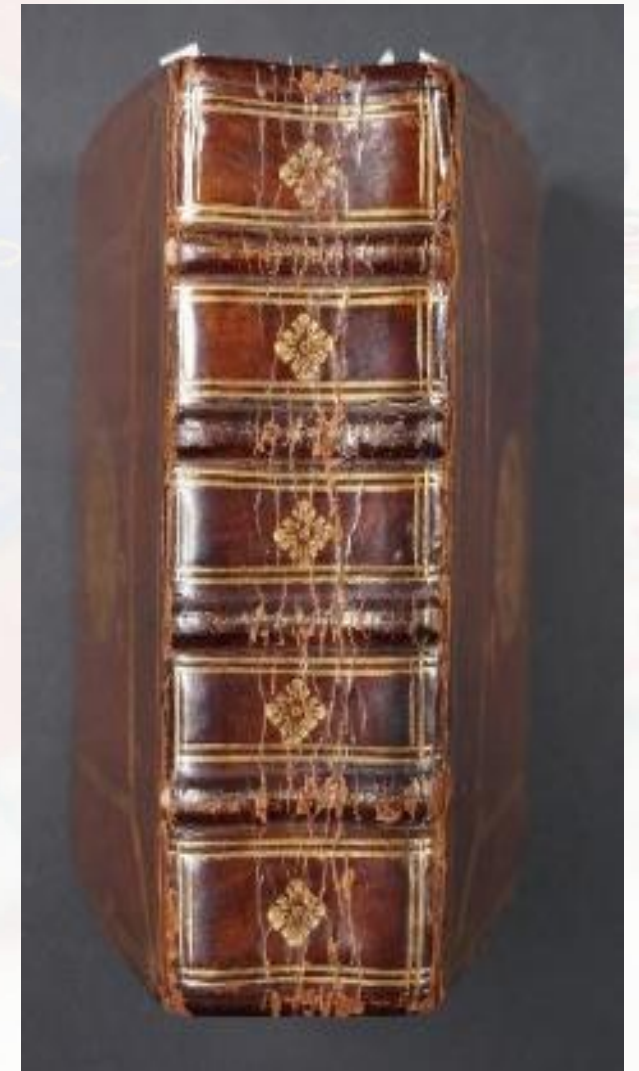
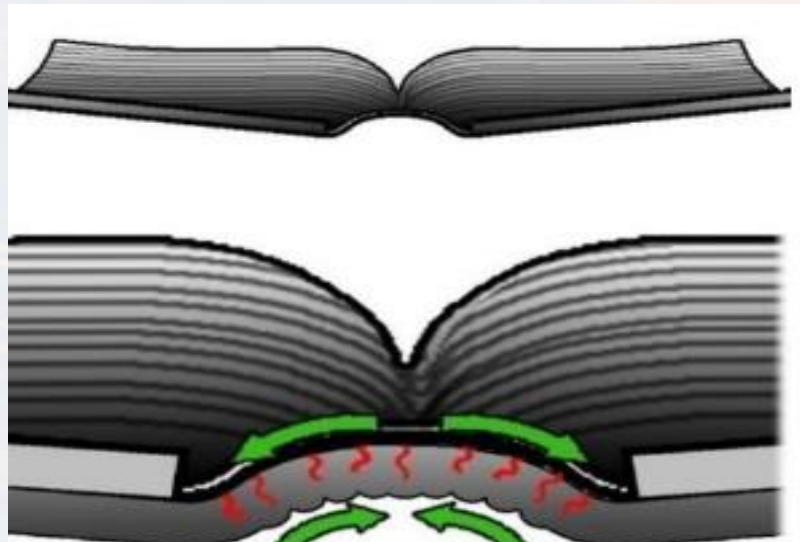
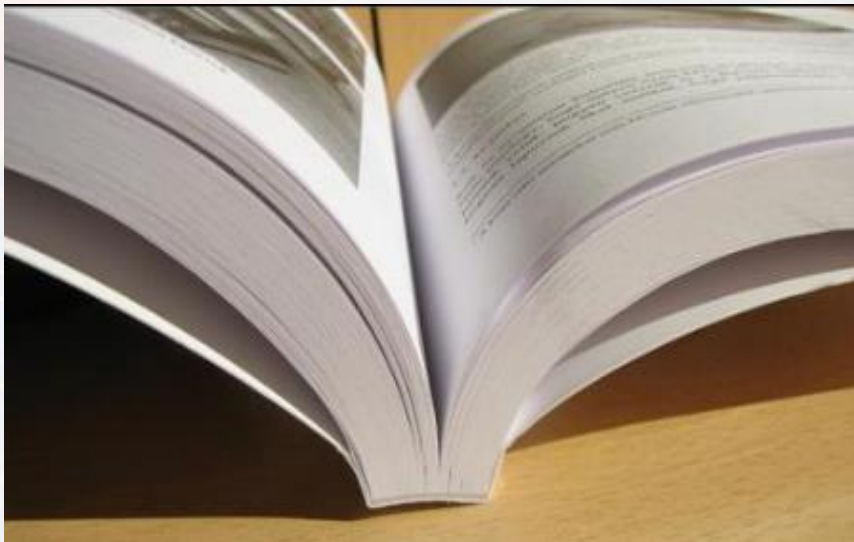
- Helyettesítő
- Támogató

A károsodásokat okozó tényezők- a mozgatás

A károsodásokat okozó tényezők- a nyitási szög

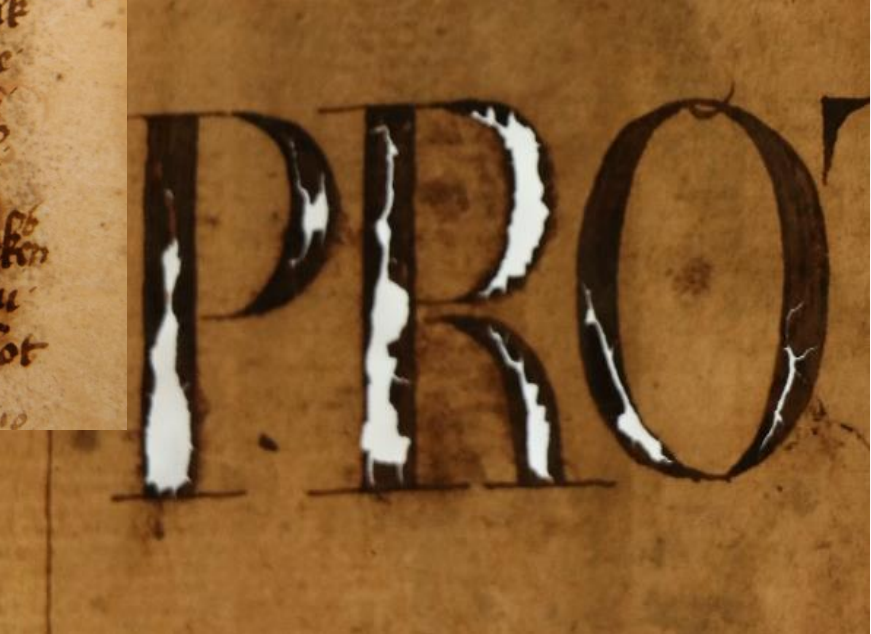
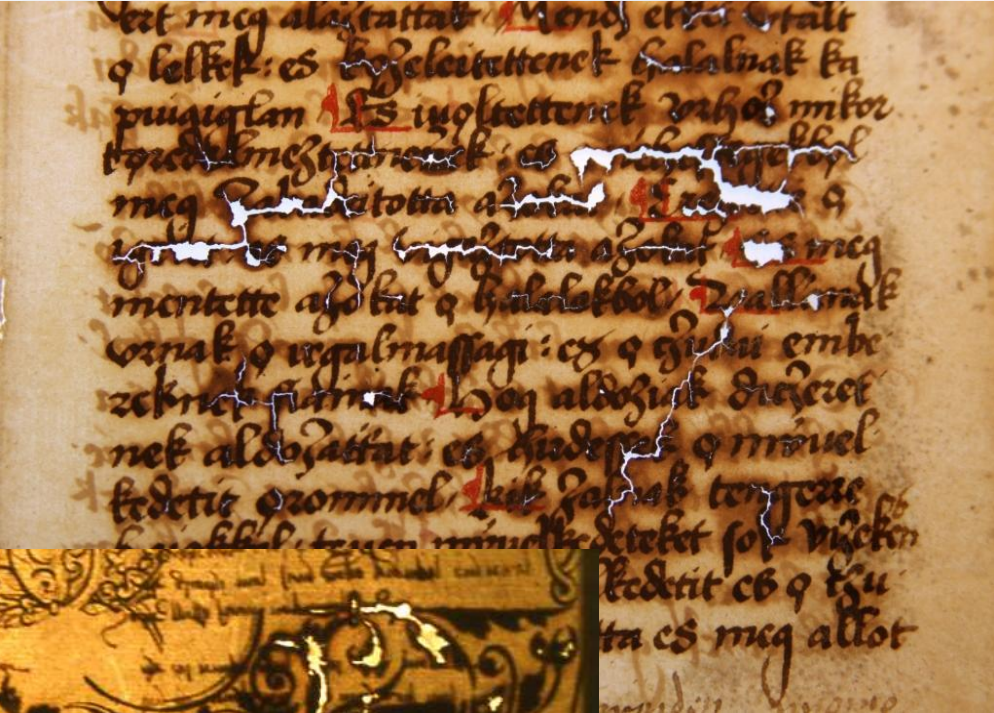
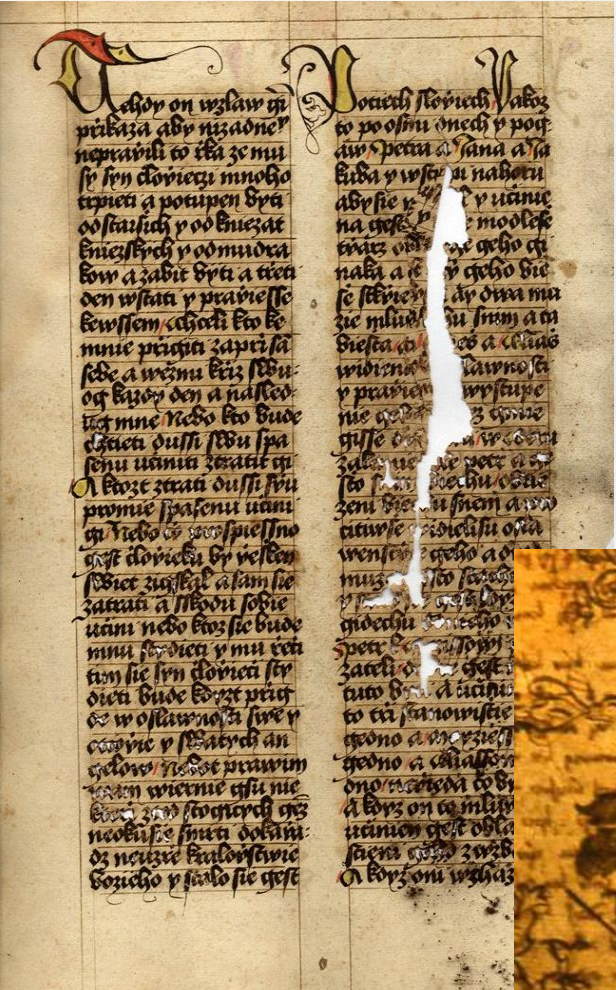

A károsodásokat okozó tényezők- az üveglap

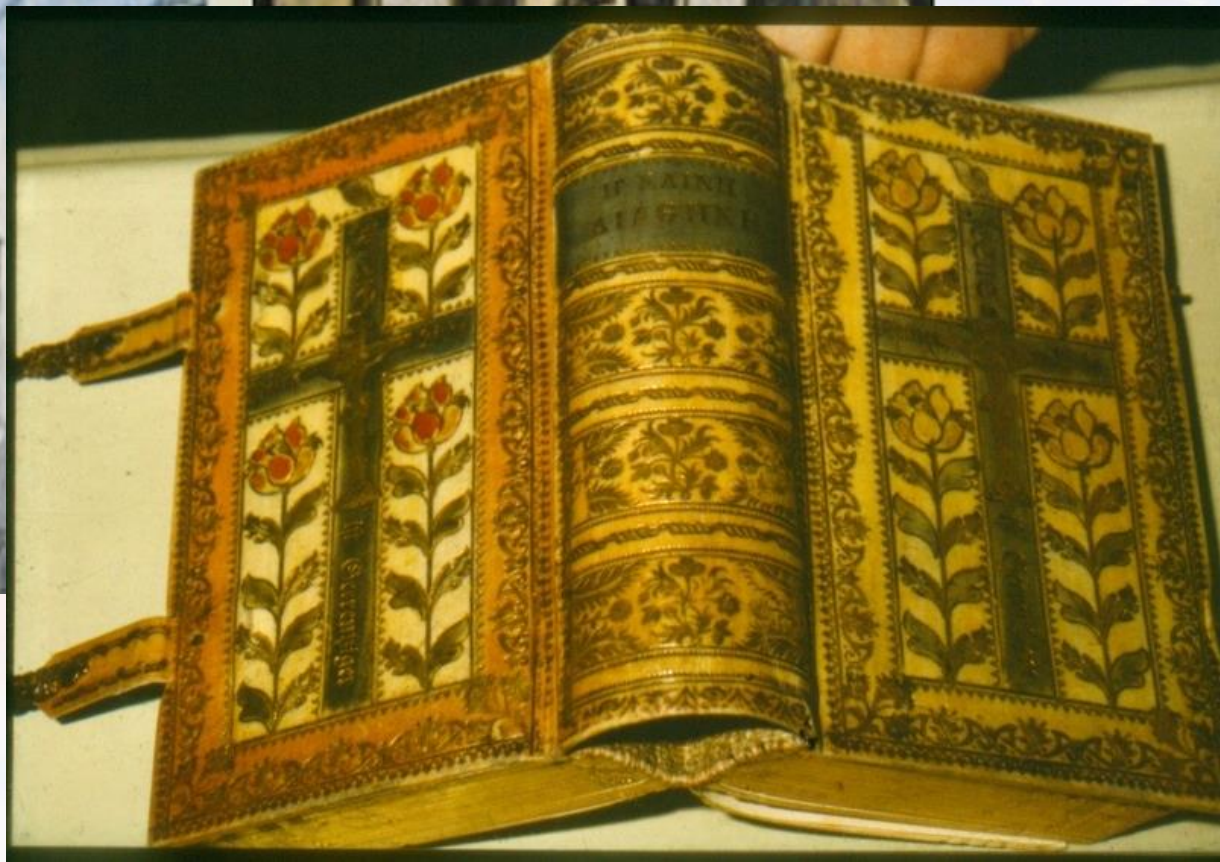
Időpont	Téma / Típus	Előadó / Hely
14.10-14.13	Horvátok, ma-gallus tinta.	Kosztály
14.10-14.13	OSZK VII. szint	
14.10-14.13	Magyar tisztítás papírcsúszkák. Csúszka készítés	OSZK Rekt. labor. és Kúcsászt.
14.10-14.17.00	Országos Levéltár	Borov
14.10-14.17.45	Kódexek I./A korai feudális Európában és Magyarországon. A kódexek jellemzői.	Galli Veszp
14.10-14.17.45	Kódexek II./A feudális virágkor Európában és Magyarországon. A kódexek jellemzői.	Galli B. Kőr. Veszp
14.10-14.17.45	Kódexek III./A feudális virágkor Európában és Magyarországon. A kódexek jellemzői.	Galli B. Kőr. Veszp
14.10-14.17.45	Kódexek IV./A feudális virágkor Európában és Magyarországon. A kódexek jellemzői.	Galli B. Kőr. Veszp
14.10-14.17.45	Kódexek V./A feudális virágkor Európában és Magyarországon. A kódexek jellemzői.	Galli B. Kőr. Veszp
14.10-14.17.45	Kódexek VI./A feudális virágkor Európában és Magyarországon. A kódexek jellemzői.	Galli B. Kőr. Veszp
14.10-14.17.45	Kódexek VII./A feudális virágkor Európában és Magyarországon. A kódexek jellemzői.	Galli B. Kőr. Veszp
14.10-14.17.45	Kódexek VIII./A feudális virágkor Európában és Magyarországon. A kódexek jellemzői.	Galli B. Kőr. Veszp
14.10-14.17.45	Kódexek IX./A feudális virágkor Európában és Magyarországon. A kódexek jellemzői.	Galli B. Kőr. Veszp
14.10-14.17.45	Kódexek X./A feudális virágkor Európában és Magyarországon. A kódexek jellemzői.	Galli B. Kőr. Veszp
14.10-14.17.45	Kódexek XI./A feudális virágkor Európában és Magyarországon. A kódexek jellemzői.	Galli B. Kőr. Veszp
14.10-14.17.45	Kódexek XII./A feudális virágkor Európában és Magyarországon. A kódexek jellemzői.	Galli B. Kőr. Veszp
14.10-14.17.45	Kódexek XIII./A feudális virágkor Európában és Magyarországon. A kódexek jellemzői.	Galli B. Kőr. Veszp
14.10-14.17.45	Kódexek XIV./A feudális virágkor Európában és Magyarországon. A kódexek jellemzői.	Galli B. Kőr. Veszp
14.10-14.17.45	Kódexek XV./A feudális virágkor Európában és Magyarországon. A kódexek jellemzői.	Galli B. Kőr. Veszp
14.10-14.17.45	Kódexek XVI./A feudális virágkor Európában és Magyarországon. A kódexek jellemzői.	Galli B. Kőr. Veszp
14.10-14.17.45	Kódexek XVII./A feudális virágkor Európában és Magyarországon. A kódexek jellemzői.	Galli B. Kőr. Veszp
14.10-14.17.45	Kódexek XVIII./A feudális virágkor Európában és Magyarországon. A kódexek jellemzői.	Galli B. Kőr. Veszp
14.10-14.17.45	Kódexek XIX./A feudális virágkor Európában és Magyarországon. A kódexek jellemzői.	Galli B. Kőr. Veszp
14.10-14.17.45	Kódexek XX./A feudális virágkor Európában és Magyarországon. A kódexek jellemzői.	Galli B. Kőr. Veszp

Augustus h̄t dies xxxi. luna. xx̄.
 Nox h̄t horas x. dies uō xiiii
 Aduincula s̄a petri ap̄. Mariae m̄r
 Steph̄ni p̄r̄e i m̄r
 Inuicō corpis s̄a Steph̄ni p̄r̄e m̄r
 Iustini p̄sbr̄i
 Mariae de Nive
 Transfiguracō dñi i' Ḡiati p̄r̄e
 Donati ep̄. Affre m̄r
 Ciriaci i socōr̄e e' m̄r
 Romani m̄r

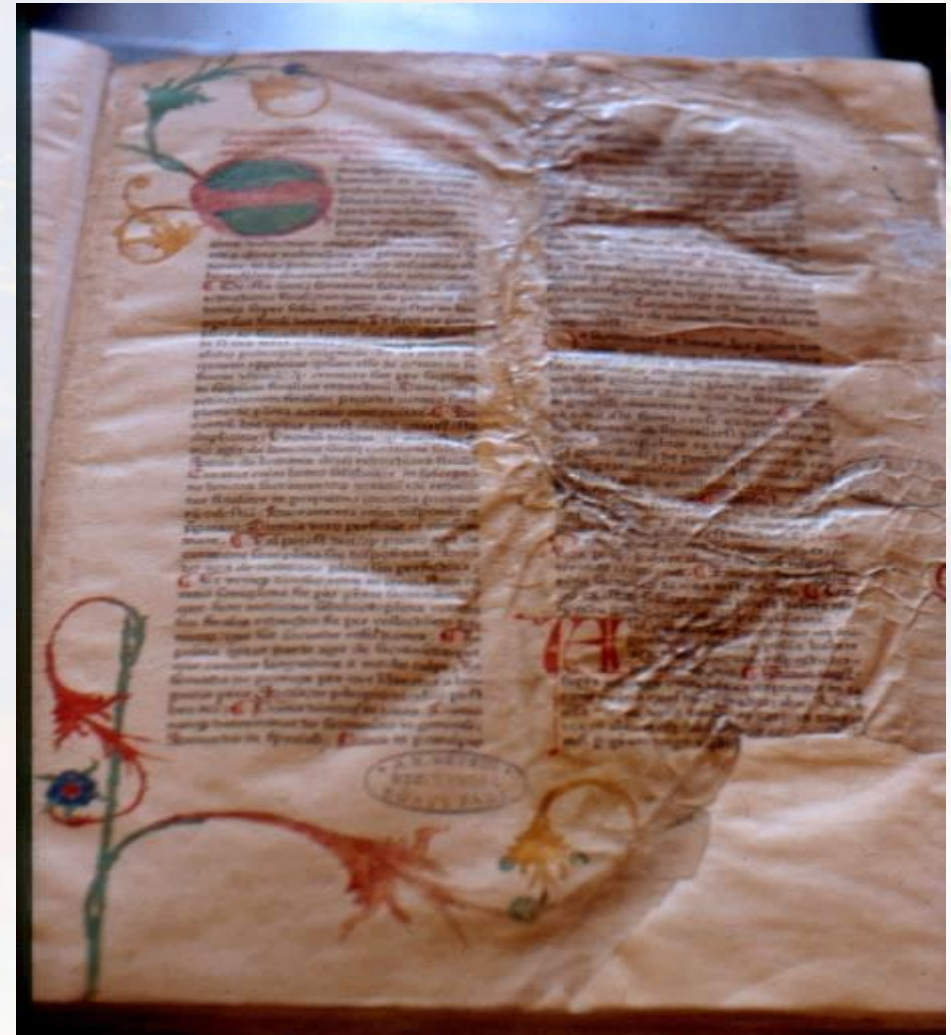
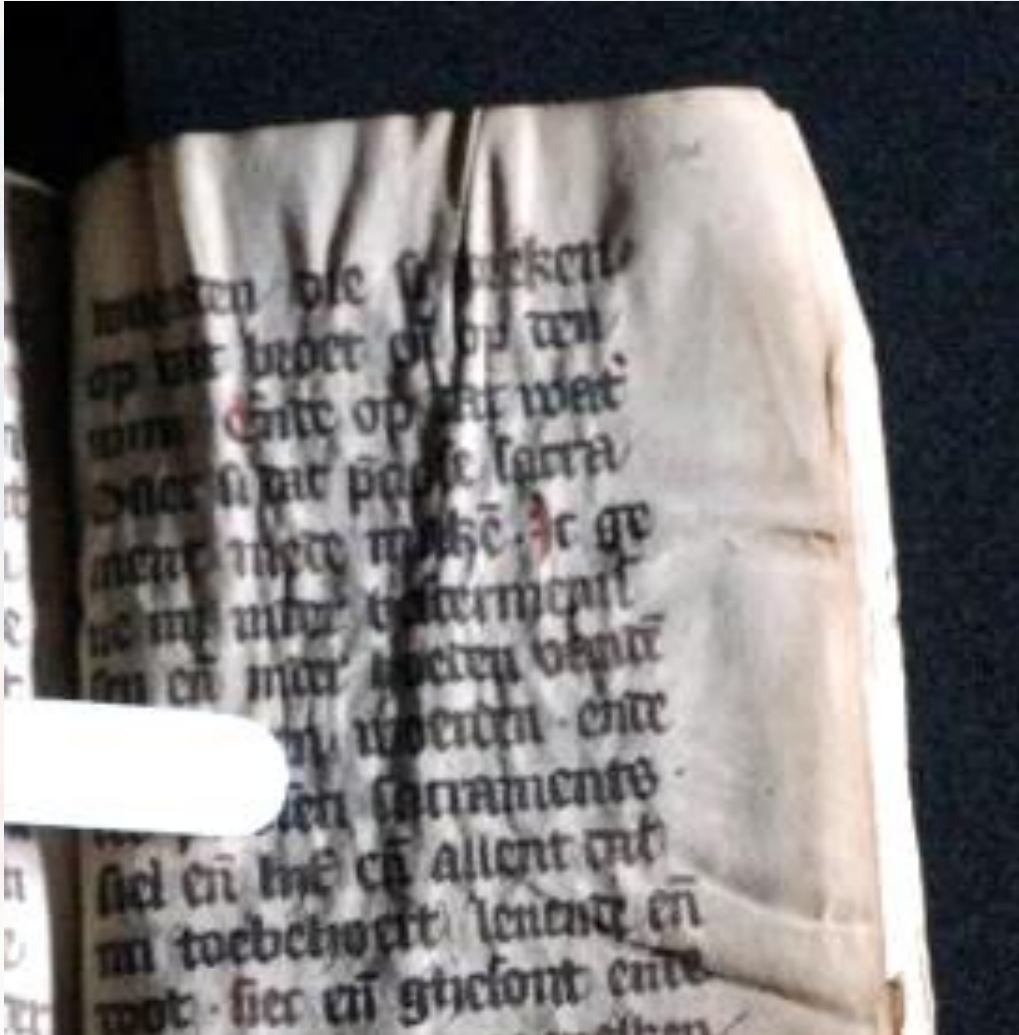
A károsodásokat okozó tényezők- a fény hatása

A károsodásokat okozó tényezők- a fény hatása

A károsodásokat okozó tényezők- hőmérséklet, páratartalom

A károsodásokat okozó tényezők- egyéb környezeti hatás

Állományvédelmi tanfolyam- elearning

A KÖNYVEK FELÉPÍTÉSE, SZERKEZETE, ANYAGAI

Tekintse át a képernyő
tartalmát!

A KÖNYVKÖTÉS TECHNIKÁJA ÉS A FELHASZNÁLT ANYAGOK

Fűzés - A könyvtestet alkotó ívfüzeteket len cérnával fűzték fel kezdetben bőrből készült bordákra, amiket később a kenderzsineg bordák váltották fel. Az íveket felfűzhatték még pergamen illetve vászonszalagra, vagy egyszerű láncöltéssel.

Előzék - Az előzékeket készítéstechnikától függően vagy a fűzéssel egyidőben, vagy később rögzítették a könyvtesthez. Ennyvel stabilizálták a gerincet és 3 oldalán körbevágták a könyvtestet. Ezt kezdetben könyvgyaluval végezték, a kerek vágógép csak a 18. századtól terjedt el. A modern technika már elektromos vágógépeket alkalmaz.

Dúcnyomott színes előzékek 18. századi könyveken

Pergamenszalagra fűzött könyvtest

Dupla kenderzsineg bordára fűzött könyvtest

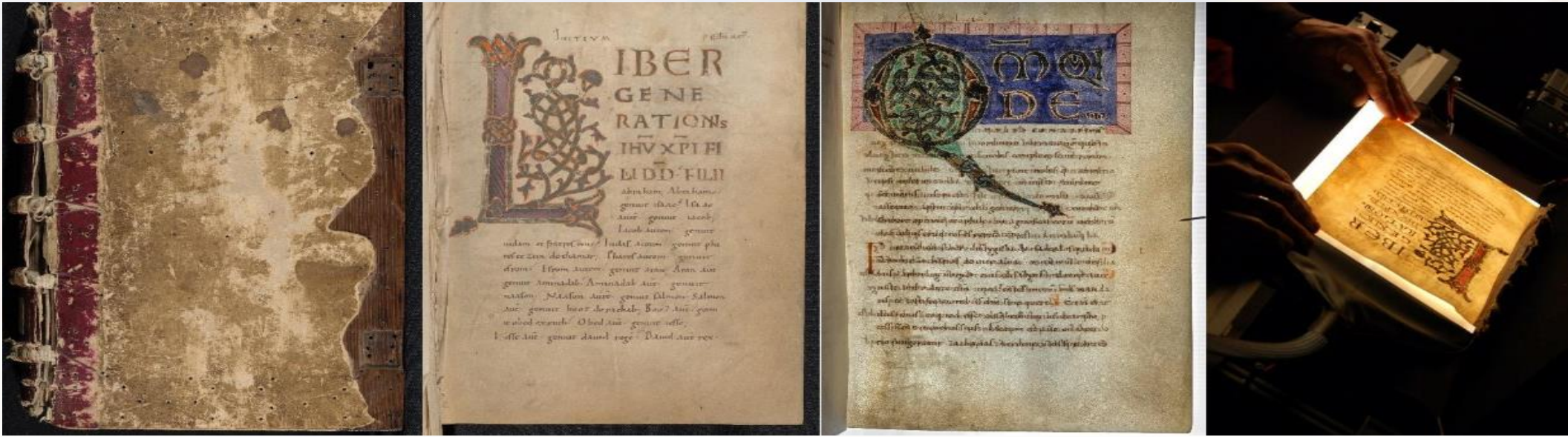
Márványozott papír előzékek 18. századi könyveken

< VISSZA

TOVÁBB >

A digitalizálás állományvédelmi munkafolyamatai

1. Állapotfelmérés
2. Digitalizálás lehetőségének, módjának meghatározása
3. Dokumentum előkészítése digitalizálásra
4. Állományvédelmi tárolóba helyezés

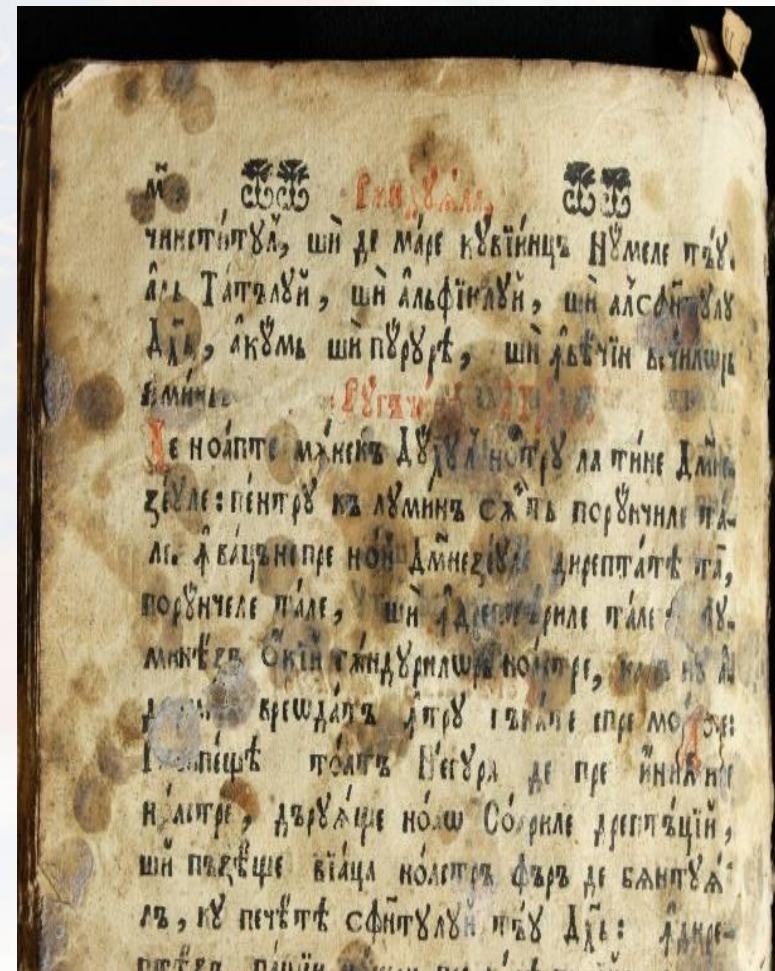
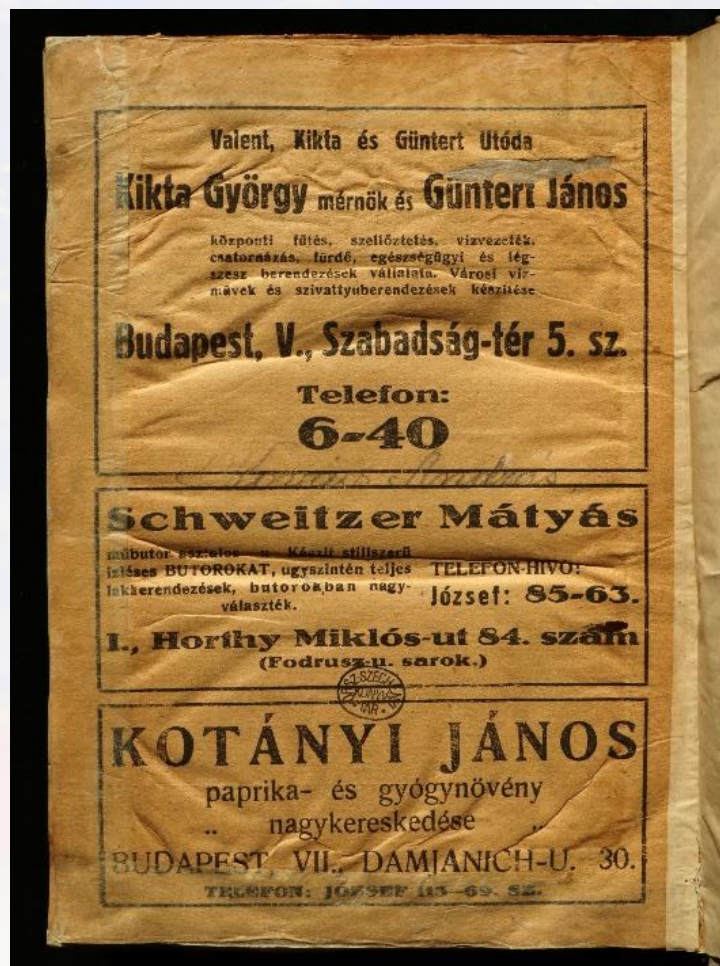
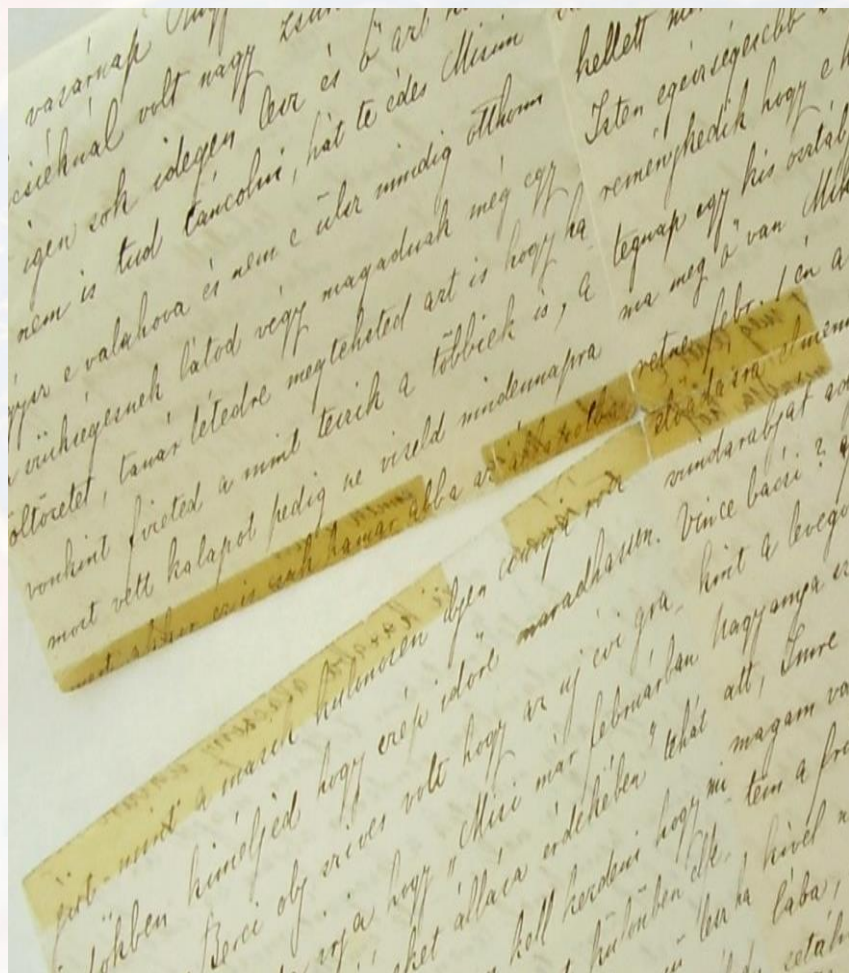
A dokumentumok állapotának és veszélyeztettségének felmérése és értékelése digitalizálás előtt

Dokumentumok előkészítése digitalizálásra- deformációk

Dokumentumok előkészítése digitalizálásra - régi javítások, szennyeződések eltávolítása

Segédeszközök

- Pántolószalagok
- Üvegbot
- Nehezékek
- Alátámasztások
- Pamutkesztyű

Állományvédelmi tároló

Műtárgykölcsönzés

- A dokumentumok állapotleírása
- A kiállítási feltételek meghatározása
- Előkészítés a kiállításra
- Csomagolás
- Műtárgyszállítás
- Kíséret

Épületbiztonsági adatlap kontra ajánlás

- A kölcsönző intézmény adatai, kiállítás időtartama, felelősök
- Az épület jellemzői, vagyonvédelemi rendszerei
- Biztonság
- Tűzvédelem
- A kiállítóterek jellemzői
- Műtárgykörnyezet
- Műtárgyak kezelése, csomagolás, szállítás
- Biztosítás

KÖZVETLEN MŰTÁRGYKÖRNYEZET

INSTALLÁLÁS

Milyen anyagokból készültek a tárlók?		
fa	üveg	belül fóliával kasírozott
fém	plexi	textíliával bélelt
bútorlap	műanyag	Egyéb:
Mikor készültek a tárlók?		(év)

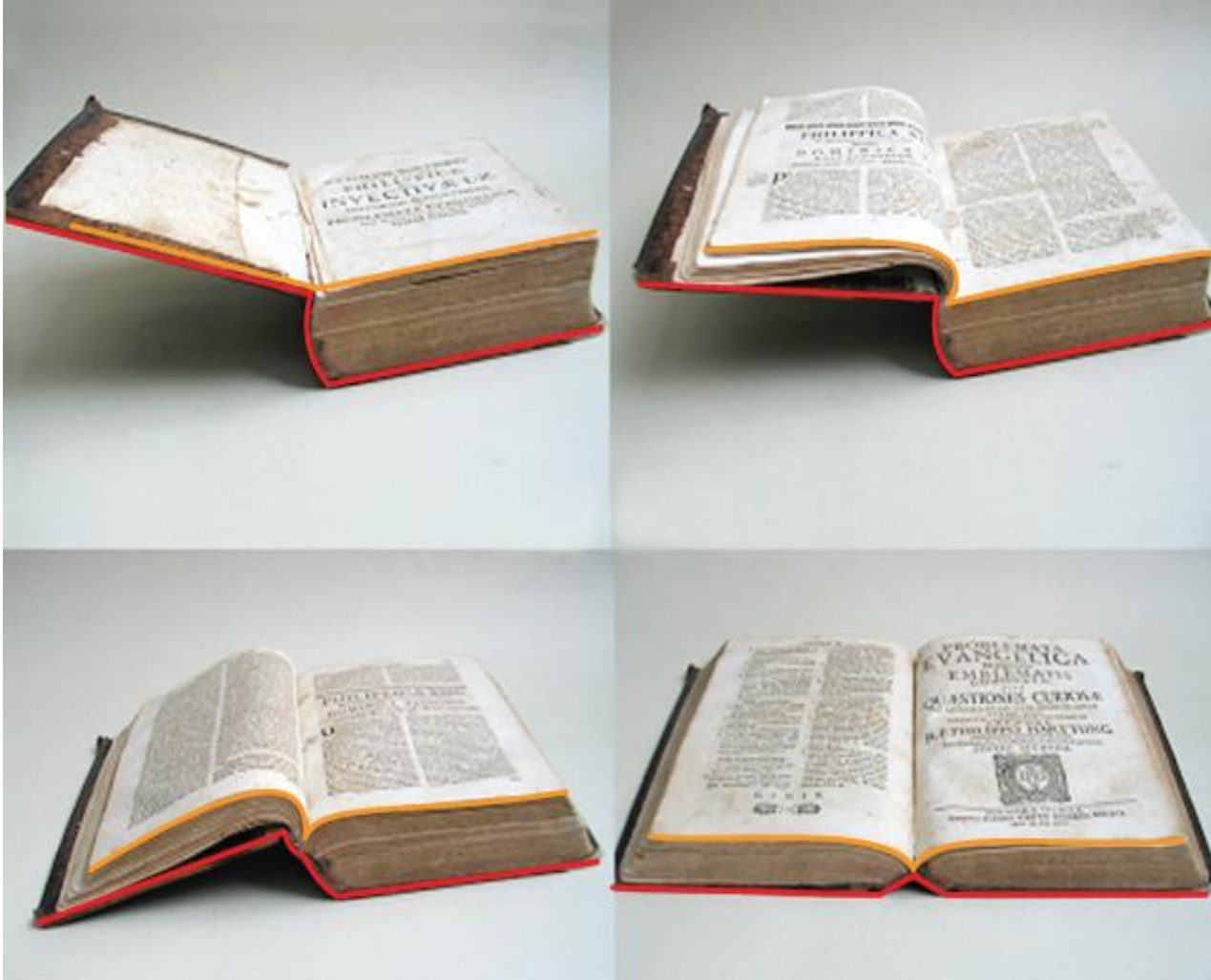
Hogyan nyithatók a tárlók? Milyen módon lehet a tárgyakat behelyezni/kiemelni?		
Részletezze:		
Terveznek piederasztalt helyezni a tárlóba?	igen	nem
Ha igen, akkor milyen anyagból van, vagy milyen anyagból tervezik készíteni?		
Ha nem megoldható a dokumentum tárlóban történő elhelyezése, akkor milyen módon állítanák ki?		
Részletezze:		
Milyen anyagokat használnak a rögzítéshez?		
Kérjük, részletezze:		

Milyen gyakorisággal ellenőrzik a tárgyak állapotát, esetleges porosodását, károsodását?

Pántolás

Könyvek elhelyezése a kiállításban

Standard Upright

Cover-Only

Műtárgyszállítás

Kiállítási környezet

Kiállítási környezet

Kurír

Összefoglalás

- Megelőző állományvédelem
- Állományvédelmi ismeretek
- Szoros együttműködés
- Összehangolt munkafolyamatok

Köszönöm a figyelmet!